

Ohje kalatalousalueen hallitukselle

Toiminnanjohtajan valintapäätöksen menettelysäännöt

Päätöksentekoon vaikuttava lainsäädäntö

Kalatalousalueen toiminnanjohtajan valinta on keskeinen päätös kalatalousalueen toiminnan toimivuuden kannalta. Toiminnanjohtajan nimittäminen ja erottaminen kuuluvat kalastuslain 27 § perusteella kalatalousalueen hallituksen tehtäviin. Päätöksen tekemisessä on hallituksen jäsenten noudatettava kalastuslain 29 §:n mukaisesti julkista hallintoa koskevaa lainsäädäntöä.

Toiminnanjohtajan ja kalatalousalueen välisen sopimussuhteen luonne ei ole laissa määrätty. Toiminnanjohtaja voi siis olla työsopimussuhteinen tai palvelusopimuksen kautta tehtävään sidottu. Palvelusopimuksen toimittajaosapuolena voi olla paitsi henkilö, myös yhteisö, esimerkiksi yhtiö tai yhdistys.

Kalatalousalueen hankinnat voivat lähtökohtaisesti kuulua julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain soveltamisalaan, jos hankinnan kokonaisarvo on yli 60 000 euroa. Kokonaisarvon määrittämisessä lasketaan koko sopimuksen voimassaoloaika, tai jos sopimus on voimassa toistaiseksi, laskennan perusteena käytetään 4 vuoden yhteenlaskettu arvo. Jos sopimuksen kokonaisarvo ilman arvonlisäveroja jää alle kynnyсарvon, ei tarvitse noudattaa laissa säädettyjä menettelyjä.

Hyvän hallinnon periaatteiden mukaan on kuitenkin kohdeltava mahdollisia toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Tasapuolisuuden varmistamiseksi on jokaisen hallitusjäsenten arvioitava omalta osaltaan, kuten kaikessa päätöksenteossa, ovatko he esteellisiä. Esteellisyysperusteet ovat hallintolain 28 § mukaiset ja kattavat mm. tilanteen, jossa harkitaan toiminnanjohtajapalvelun ostamista yhteisöltä, jossa kalatalousalueen hallituksen jäsen on esimerkiksi työsopimuksessa tai johtokunnassa. Esteellisen henkilön tulee jäädä itseään kyseisen asian käsittelyssä.

Palvelun laatu

Toiminnanjohtajan valinnassa huomion keskipisteessä on oltava laadukkaan palvelun hankkiminen kalatalousalueelle. Laadukkaan palvelun hankintaan voidaan katsoa kuuluvan, että hankittavaa palvelua koskien hankitaan vähintään 2-3 eri tarjousta ja valitaan vaihtoehtoista laadukkain.

Käytännössä toiminnanjohtajan toiminnan on oltava ammattimaista. Lain mukaisista tehtävistä suoriutuminen ilman asianmukaista osaamista ei käytännössä ole mahdollista. Palvelun laadun varmistamiseksi on syytä kiinnittää huomiota toimittajan dokumentoituun koulutukseen ja/tai kokemukseen perustuvaan kalataloudelliseen ja johtamisosaamiseen.

Toiminnanjohtajapalvelusta on aina laadittava kirjallinen sopimus. Kirjallinen sopimus vähentää olennaisesti epäselvyyksiä ja erimielisyyksiä toiminnanjohtajan tehtävistä ja hinnoittelusta myöhemmin sopimussuhteen aikana.

Jos toiminnanjohtajapalvelusta tehdään sopimus yhteisön kanssa, yhteisö ehdottaa päävastuullista toiminnanjohtajaa, jonka hallitus hyväksyy. Jos päävastuullisen toiminnanjohtajan vaihtamiseen tulee esimerkiksi henkilöstövaihdoksiin tai työkyvyttömyyteen liittyen tarvetta, toimitaan samalla tavalla. Lyhytaikaisemmat sijaisuudet voidaan hoitaa kevyemmällä menettelyllä.